

Ange rådgivarens namn
Ange mobiltelefon
Ange e-postadress

Ange mottagarens namn
Ange mottagarens adress

13I Integrerat Växtskydd (IPM)

Nuvarande läge för odling och växtskydd

Gården odlar mest spannmål för utsädesproduktion. Gården har 360 ha odlingsbar åkermark. Gården har i nuläget ingen avsättning för slåttervall, utan har i stället anlagt vitklöver och rajgräs för fröproduktion. Skydds-zoner är anlagda på gården mot vattendrag där det är tillåtet.

Alla höstgrödor som vete och oljeväxter behandlas med något växtskydd som tar bort höstgroende gräs och örtogräs. Fälten är vanligtvis helt rena efter höstbehandling. Svåra ogräs finns ändå och en del försvinner inte, bland annat blåklint som gården har mycket av. Därför används preparat som Cleave eller Zypar på våren. Sker vårsprutning när nya ogräs är små blir resultatet mycket bra. Jordarna är drivande främst beroende på att kycklinggödsel återkommer i stort sett vart år. Historiskt har gården haft en del liggsäd. I höstråg är det kvalitetsmässigt fördelaktigt med stråstärkning om högre kvävemängder än 80–100 kg används. Produkter som då används är Quadro NT/ Stabilan/Cycocel+ Moddus M/Moddus Start. Vid något behandlingstillfälle på våren tillförs koppar och mangan. Mest förekommande gräs och örtogräs på gården är åkerven, vitgröe, rajgräs, blåklint, snärjmåra, pilört, dån, baldersbrå, viol och plister.

Vad rådgivningen fördjupades kring och varför

Det är främst på grund av ogräs som behovet att spruta uppstår på gården. Bland de ogräs som finns kan några bli riktigt besvärliga och svåra att få bukt med enbart med kemiska ogräsmedel. Därför valde vi under rådgivningen att fördjupa oss på IPM-åtgärder mot ogräs. Om du ökar tillämpningen av IPM kommer du bli mindre beroende av att använda kemiska ogräsmedel.

IPM-åtgärder som redan utförs på gården

1. Valet av stråstyva sorter minskar förekomst av liggsäd, som annars kan bli ett problem när kycklinggödsel sprids.
2. Användning av mikronäringspreparat eftersom markkartering visar på kopparbrist och manganbrist som annars kan visa sig under tidig vår.
3. Ni har anlagt skyddszoner utmed alla vattendrag som gränsar till åkermark. Detta ger ytterligare skydd mot vindavdrift till större vattendrag.
4. I din växtföljd finns både höst och vårsäd, oljeväxter och raps. Detta ger dig möjlighet att använda preparat med olika verksamma substanser.
5. Du använder friskt, kontrollerat utsäde.

Åtgärdsplan

Det finns åtta IPM-principer. I ditt växtskyddsarbete kan du utveckla något inom alla principerna. En del av åtgärderna är enkla att lägga till och andra kräver förberedelser på längre sikt. Jag föreslår att du börjar med X och Y redan under innevarande säsong och planerar för Z till nästa år.

1. **Förebygg växtskyddsproblem.** Tänk på att rengöra maskiner mellan fält. Lejer du in maskiner, se till att de är rena.
2. **Övervaka ogräs i fälten.** Bekämpningsbehovet varierar mellan åren och genom att anpassa den optimerar du lönsamheten. Gå gärna på fältvandringar som anordnas.
3. **Behovsanpassa beslut.** Utifrån vilka ogräsarter du har, så du kan välja rätt produkt och genom att veta när de gror så kan du pricka en bekämpningstidpunkt som ger bra effekt.
4. **Överväg alla metoder.** Anpassa såtidpunkten på hösten. För tidig sådd av höstsäd ger mer ogräs och även risk för att olika gräsflugor lägger ägg i värmen, som kan ge skador samt sprida virus. Vid sen sådd kommer ogräs inte hinna gro eller bli stora redan på hösten. Falsk såbädd kan också användas. Som man sår får man skörda! Titta gärna igenom Jordbruksverkets odlingsvägledning som finns för våra grödor.
5. **Välj skonsamma preparat.** Om du behöver använda diflufenikanprodukter, t.ex. som resistensbrytare, var extra noggrann med att hitta rätt tidpunkt och fältförhållanden eftersom ämnet så lätt sprider sig till vatten, där det är mycket giftigt.

6. **Begränsa användningen.** Finns det ogräshärdar på delar av fält så kan det räcka att du sprutar dessa. Gör en markering på en karta så du minns var kraftiga ogräsuppslag varit.
7. **Motverka resistens.** Anpassa dos efter förhållanden. Växlar preparat med olika verksamma ämnen. I och med att växtföljden följs så har du både höst- och vårspannmål samt ärter och oljeväxter. Detta gör att resistens förhindras.
8. **Uppföljning.** Anlägg en kontrollruta vid varje ogräsbehandling. Du lämnar med flit hela eller halva ytor obehandlat. Det blir då väldigt tydligt om skillnader finns. Glöm inte anteckna i sprutjournalen varför behandling skett och resultatet.

Hur du kan utveckla IPM på din gård på längre sikt

De tre första föreslagna åtgärderna är förebyggande och syftar till att undvika att ogräsproblem uppstår. Den sista är en metod mot ogräs som leder till minskad användning av växtskyddsmedel.

1. Strukturkalkning är ett led för att kunna öka bördigheten på de besvärliga lerorna. Utförs gärna på vallbrott och juli/augusti för att bevara den gynnsamma strukturen. Gärna före höstraps som vill ha pH över 6. Har man strukturbekymmer så odlar man med "handbromsen" åtdragen. Det kan ge fler problem med kvickrot och ogräs, samt sämre ekonomi när inte huvudgrödan trivs och konkurrerar optimalt
2. Växtföljden kan bli ansträngd. Sikta på minst 6–8 år innan du kommer tillbaka med oljeväxter på fältet.
3. Att odla mera vårsäd kan bidra till att vissa ogräs som du upplever som problematiska minskar såsom vitgröe, åkerven, blåklint, baldersbrå och pilört.
4. Prova radsådd och mekanisk ogräsbekämpning i raps.

Rådgivningsplan

2026	2027	2028
Biologisk mångfald	Växtskyddshantering	Bördighet och kolinlagring

Med vänliga hälsningar

Rådgivarens namn



Aktiviteten är delfinansierad med EU-medel via Länsstyrelsen i skriv länsnamn län.